

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v trestnej veci proti obžalovanému **I. T.**, pre trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. v znení účinnom do 1. januára 2006 (ďalej iba Tr. zák.) na neverejnom zasadnutí 26. februára 2008 v Bratislave prejednal odvolanie, ktoré podala krajská prokurátorka v Trenčíne proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 5. decembra 2005, sp. zn. 21 T 1/03 a rozhodol

t a k t o :

Podľa § 258 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por. v znení účinnom do 1. januára 2006 (ďalej iba Tr. por.) sa napadnutý rozsudok **zrušuje** v celom rozsahu.

Podľa § 259 ods. 1 Tr. por. sa vec **vracia** Krajskému súdu v Trenčíne, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Trenčíne rozsudkom z 5. decembra 2005, sp. zn. 21 T 1/03, podľa § 226 písm. b/ Tr. por. oslobodil obžalovaného **I. T.** spod obžaloby krajskej prokurátorky v Trenčíne z 21. marca 2003, sp. zn. 1 Kv 30/02 pre skutok, posudzovaný touto obžalobou ako trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák., ktorého sa mal obžalovaný **I. T.** dopustiť na tom skutkovom základe, že

dňa 20. augusta 2001 v **T. T.** ako konateľ a spoločník obchodnej spoločnosti **L., s. r. o., S.**, (ďalej iba **L., s. r. o.**) v rozpore s článkom 3.1 Dodávateľsko-odberateľskej zmluvy z 13. decembra 2000 medzi spoločnosťou **L., s. r. o.**, a **M., s. r. o., S.**, (ďalej iba **M., s. r. o.**) a v rozpore so spoločenskou zmluvou z 21. jú-

la 1999 bez predchádzajúceho rozhodnutia valného zhromaždenia a súhlasu väčšinového spoločníka L. M. postúpil pohľadávku spoločnosti L., s. r. o., voči bonitnej spoločnosti M., s. r. o., vo výške 4 073 244,57 Sk, ktorú tvorili neuhradené faktúry č. X. z 29. júna 2001, č. X. z 24. júla 2001, č. X. z 11. júla 2001, č. X. z 24. júla 2001, č. X. z 11. júla 2001 tretej osobe za 1 % sumy aj napriek tomu, že nevykonal žiadne opatrenia, smerujúce k vymoženiu pohľadávky a následne 19. septembra 2001 predal svoj obchodný podiel v spoločnosti L., s. r. o., zostávajúcim spoločníkom, ktorých o odpredaji pohľadávky neinformoval, a preto vedel, že k vysporiadaniu jeho obchodného podielu došlo bez odpredanej pohľadávky, čím spôsobil spoločnosti L., s. r. o., S., V. C. X., škodu vo výške 4 073 244,57 Sk.

Poškodenú stranu L., s. r. o., V. C. X., S., zastúpenú JUDr. R. O., AK G. č. X., B., krajský súd s uplatneným nárokom na náhradu škody podľa § 229 ods. 3 Tr. por. odkázal na konanie o veciach občianskoprávných.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podala v zákonom stanovenej lehote v neprospech obžalovaného I. T. odvolanie krajská prokurátorka v Trenčíne, ktorým sa domáhala zrušenia napadnutého rozsudku podľa § 258 ods. 1 písm. b/ Tr. por. a vrátenia veci krajskému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

V podanom odvolaní namietala, že sa súd prvého stupňa nevyrovnal dôsledne so všetkými pre posúdenie veci rozhodnými okolnosťami a dôkazy hodnotil výlučne v prospech obžalovaného. Krajský súd oslobodzujúci rozsudok odôvodnil predovšetkým tým, že nebola preukázaná vedomosť obžalovaného o existencii Dodávateľsko-odberateľskej zmluvy č. 1 z 13. decembra 2000, uzavretej za dodávateľa L., s. r. o., a odberateľa M., s. r. o., jednou osobou - konateľom oboch spoločností Mgr. E. H., keď obžalovaný tvrdil, že sa o nej dozvedel až pri vyšetrovaní, čo potvrdili svedkovia M. H. a M. H.. Vzhľadom na absenciu vedomosti o tejto zmluve krajský súd usúdil na absenciu podvodného úmyslu, keď navyše dodatkom č. 1 k spo-

čenskej zmluve nebol žiadnym spôsobom obmedzený ako konateľ pri rozhodovaní o postúpení pohľadávky.

Krajská prokurátorka v podanom odvolaní zaujala stanovisko, že z vykonaných dôkazov vyplýva, že prevedením pohľadávky dlžníka, ktorý bol solventný, obohatil iného na škodu cudzieho majetku, pričom konal v rozpore s článkom 3.1. už spomínanej dodávateľsko - odberateľskej zmluvy a v rozpore so spoločenskou zmluvou z 21. júla 1999, doplnenej dodatkom č. 1 zo 6. februára 2001.

Svedkyňa Mgr. E. H. jednoznačne potvrdila, že obžalovaný o predmetnej dodávateľsko-odberateľskej zmluve vedel a pokiaľ nedošlo načas k úhrade pohľadávky spoločnosťou M., s. r. o., z júla a augusta 2001, stalo sa tak na podklade žiadosti pána P., ktorý požiadal M. o predĺženie splatnosti na mesiac september, s čím bol vyslovený súhlas. Obžalovaný vedel aj o obmedzeniach konateľa podľa dodatku č. 1 k Spoločenskej zmluve, nemal k tomu výhrady a preto vedel, že s majetkom spoločnosti môže nakladať iba so súhlasom spoločnosti.

Rovnako svedok L. M., spoločník L., s. r. o., vypovedal, že obžalovaný bol o dodávateľsko-odberateľskej zmluve informovaný. Poprel, že by sa konala obžalovaným tvrdená porada o odpredaji pohľadávky a on mu nikdy nedal pokyn na odpredaj pohľadávky tretej osobe. O postúpení pohľadávky sa dozvedel až po vystúpení obžalovaného zo spoločnosti a po vysporiadaní jeho obchodného podielu. Okolnosti ohľadne žiadosti o odklad splatnosti pohľadávky firmou M., s. r. o., potvrdil aj svedok L. R. Svedkyňa M. H. v prípravnom konaní vypovedala, že ako zamestnankyňa firmy M., s. r. o., vystavila predmetné faktúry, nevedela však uviesť dôvod ich nezaplatenia. K prevodu tejto neuhradenej pohľadávky sa nevyjadrila a neuviedla ani to, kedy bola prítomná rokovania medzi obžalovaným, Mgr. H. a L. M.. Pokiaľ ide o Dodávateľsko-odberateľskú zmluvu z 13. decembra 2000, nevedela sa presne vyjadriť k dátumu jej vzniku, potvrdila však, že zmluvy spracúvala, nevie však či aj túto. V mesiaci august 2001 spolu s obžalovaným

založila spoločnosť A., s. r. o. Na hlavnom pojednávaní zmenila svoje tvrdenia z prípravného konania a uviedla, že Dodávateľsko-odberateľskú zmluvu z 13. decembra 2000 nikdy nevidela a môže potvrdiť, že pokladničný doklad na sumu 41 000 Sk založila k účtovným dokladom.

Manželka obžalovaného, svedkyňa H. T. vypovedala, že sa zúčastnila rokovania, ktorého predmetom bolo rozdelenie spoločnosti L., s. r. o., pričom z návrhu L. M. vyrozumela, že je treba vysporiadať dlh, ktorý vznikol medzi L., s. r. o., a M., s. r. o., pričom L. M. dal je manželovi podklady s tým, aby našiel niekoho, kto bude schopný dlh odkúpiť. Vie, že manžel potom konal prostredníctvom komerčného právnik JUDr. J. O..

Svedok JUDr. J. O. 8. augusta 2001 uzavrel s obžalovaným zmluvu o právnej pomoci, na základe ktorej došlo k postúpeniu pohľadávky spoločnosti D., s. r. o., za 41 000 Sk.

Podľa odvolateľky z dodávateľsko-odberateľskej zmluvy medzi L., s. r. o., a M., s. r. o., je zrejmé, že akékoľvek pohľadávky, ktoré vzniknú z plnenia tejto zmluvy, nemožno postúpiť tretej strane a započítať ich možno iba s výslovným súhlasom oboch zmluvných strán. Spoločenská zmluva o založení obchodnej spoločnosti L., s. r. o., obmedzila hlasovacie právo spoločníkov Mgr. E. H. a obžalovaného I. T. v prospech L. M. a dodatok č. 1 tejto zmluvy ustanovil, že konateľom spoločnosti je I. T., ktorý však na nakladanie s hnutelným a nehnuteľným majetkom potrebuje predchádzajúce rozhodnutie valného zhromaždenia.

Zo zmluvy o postúpení pohľadávky medzi L., s. r. o., a D., s. r. o., Ž., vyplýva, že obžalovaný 20. augusta 2001 postúpil pohľadávky v celkovej hodnote 4 073 244,57 Sk za 1 % nominálnej hodnoty postúpených pohľadávok (t.j.

za 41 000 Sk) o čom písomne informoval spoločnosť M., s. r. o., Zmluvy o postúpení pohľadávky spracoval JUDr. O., za čo obdržal od spoločnosti L., s. r. o., odmenu 20 000 Sk. JUDr. O. následne spracoval aj ďalšiu zmluvu o postúpení pohľadávky z 10. decembra 2001, medzi D., s. r. o., Ž., a M. T. - T., ako aj žalobu z 19. októbra 2001 o úhradu dlžnej sumy voči žalovanému M., s. r. o., ktoré konanie však bolo zastavené pre nezaplatenie súdneho poplatku.

Fakt, že obžalovaný previedol svoj obchodný podiel 19. septembra 2001 v spoločnosti L., s. r. o., na iných spoločníkov dokumentuje zmluva o prevode obchodného podielu spolu so zápisnicou z mimoriadneho valného zhromaždenia, z ktorých vyplýva, že k vysporiadaniu obchodného podielu obžalovaného I. T. došlo bez odpredanej pohľadávky.

Znalecké posudky potvrdzujú pozitívnu ekonomickú situáciu firmy M., s. r. o., v čase postúpenia pohľadávky, a to vrátane ostatných listinných dôkazov.

So zreteľom na uvedené nemožno podľa odvolateľky akceptovať názor krajského súdu, že obžalovaný ako konateľ firmy L., s. r. o., nemal vedomosť o predmetnej dodávateľsko-odberateľskej zmluve. Nelogické je aj to, že obžalovaný o postúpení pohľadávky voči bonitnej firme rokoval jeden deň po splatnosti poslednej faktúry a nevykonal žiadne opatrenia, smerujúce k vymoženiu tejto pohľadávky.

V posudzovanej veci išlo o obchodno-právny vzťah, preto sa dovolateľka nestotožnila ani s argumentáciou v napadnutom rozsudku, že obžalovaný nebol v zmysle Občianskeho zákonníka viazaný súhlasom spoločníkov L., s. r. o., k nakladaniu s majetkom spoločnosti.

V dôsledku uvedeného krajská prokurátorka dospela k záveru, že konaním obžalovaného bola naplnená objektívna i subjektívna stránka žalovaného trestného činu a preto navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok podľa § 258 ods. 1 písm. b/ Tr. por. zrušil a aby krajskému súdu podľa § 259 ods. 3 Tr. por. prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

S odvolaním, ktoré podala krajská prokurátorka sa v písomnom vyjadrení stotožnil aj splnomocnený právny zástupca poškodenej strany JUDr. R. O.. Vo svojom písomnom vyjadrení poukázal na to, že podľa jeho názoru konanie obžalovaného I. T. tvorili v podstate dve relatívne samostatné čiastkové konania:

1. postúpenie pohľadávky spoločnosti L., s. r. o., bez vedomia ostatných spoločníkov a bez súhlasu valného zhromaždenia potrebného podľa spoločenskej zmluvy a jej dodatku č. 1 a v rozpore s dodávateľsko - odberateľskou zmluvou za 1% hodnoty,

2. predaj obchodného podielu obžalovaného v spoločnosti L., s. r. o., ostatným spoločníkom pri zatajení postúpenia uvedenej pohľadávky.

Obe tieto čiastkové konania podľa zástupcu poškodeného napĺňali pojmové znaky trestného činu podvodu a preukázanie čo len jedného z nich postačovalo pre rozhodnutie o vine obžalovaného.

Kým konanie v bode 1. spočívalo v obohatení inej osoby (D., s. r. o.) v dôsledku postúpenia pohľadávky voči bonitnej spoločnosti M., s. r. o., za 1 % dlžnej sumy, druhé čiastkové konanie spočívalo v obohatení obžalovaného samotného, pretože zatajením skutočnosti, týkajúcej sa postúpenej pohľadávky v hodnote 4 073 244,57 Sk voči spoločníkom L., s. r. o., dostal odplatu vyššiu, než by dostal,

keby títo o postúpení pohľadávky, a tým aj zmenšení majetku spoločnosti, mali vedomosť.

V ostatnom sa splnomocnený zástupca poškodenej strany plne stotožnil s dôvodmi odvolania krajskej prokurátorky, v podrobnostiach ich v podstate rovnako rozviedol s poukazom na doteraz vo veci vykonané dôkazy, najmä na výpovede tých svedkov, ktorým nekorešpondujú obhajobné tvrdenia obžalovaného.

Pripomenul tiež, že v posudzovanom prípade išlo o obchodnoprávny vzťah, a preto závery krajského súdu v odôvodnení rozsudku, pokiaľ sa v ňom s poukazom na Občiansky zákonník argumentuje oprávnením obžalovaného postúpiť predmetnú pohľadávku, sú neudržateľné. Namietal tiež, že súd prvého stupňa sa vôbec nevysporiadal s otázkou, že obžalovaný ostatných spoločníkov firmy L., s. r. o., neinformoval pred svojim vystúpením z tejto spoločnosti o postúpení predmetnej pohľadávky, hoci to bolo podstatné pre záver o jeho zavinení vo vzťahu k súdenému trestnému činu.

V dôsledku sa stotožnil s návrhom krajskej prokurátorky, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok podľa § 258 ods. 1 písm. b/ Tr. por. zrušil a aby Krajskému súdu v Trenčíne podľa § 259 ods. 1 Tr. por. prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade odvolania krajskej prokurátorky preskúmal podľa § 254 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ mohol podať odvolanie i správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo rozsudku, prihliadajúc pritom i na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané a zistil, že skutkové zistenia v napadnutom rozsudku sú nejasné a neúplné, keď sa súd nevyrovnal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie (§ 258 ods. 1 písm. b/ Tr. por.) a vznikli pochybnosti o správnosti skutkových zistení, na

objasnenie veci treba dôkazy opakovať a vykonať ďalšie dôkazy, ktorých vykonávanie pred odvolacím súdom by znamenalo nahrádzať činnosť súdu prvého stupňa (§ 258 ods. 1 písm. c/ Tr. por.).

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu vyplýva, že po vykonaní dokazovania na hlavnom pojednávaní dospel k záveru, že nemožno vziať za preukázané, že obžalovaný I. T. v posudzovanom prípade konal v podvodnom úmysle a to z dôvodov, na ktoré sa podrobne poukazuje v odôvodnení napadnutého rozsudku.

Podstatu týchto dôvodov tvorí názor krajského súdu, že vykonanými dôkazmi nebolo preukázané, že obžalovaný I. T. vedel o uzavretí dodávateľsko-odberateľskej zmluvy č. 1 z 13. decembra 2000 medzi odberateľom M., s. r. o., a dodávateľom L., s. r. o. Rovnako podľa krajského súdu obžalovaný nekonal v rozpore so Spoločenskou zmluvou o založení obchodnej spoločnosti L., s. r. o., z 21. júla 1999 a jej dodatku č. 1 z 30. januára 2001, v rámci ktorého sa stal jediným konateľom spoločnosti.

Naznačené závery krajského súdu sú však podľa zistenia odvolacieho súdu prinajmenšom predčasné a nepresvedčivé, nakoľko vychádzajú výlučne z obhajobných tvrdení obžalovaného I. T. a nezohľadňujú ďalšie vo veci vykonané dôkazy, ktoré obhajobné tvrdenia obžalovaného nepotvrdzujú, ba priam naopak ich vylučujú.

Z doteraz vykonaných dôkazov je nesporné, že medzi spoločnosťami L., s. r. o. a M., s. r. o., došlo k uzavretiu Dodávateľsko-odberateľskej zmluvy z 13. decembra 2000, týkajúcej sa dodávky drevenej guľatiny, špecifikovanej (vrátane ceny) v článkoch I. a II. tejto zmluvy. Podľa článku III. tejto zmluvy (bod 3.1) sa zmluvné strany dohodli, že „akékoľvek pohľadávky, ktoré vzniknú z plnenia tejto zmluvy nemožno postúpiť tretej osobe/firme alebo spoločnosti/ a započítať ich možno iba s výslovným súhlasom oboch zmluvných strán“.

Obžalovaný I. T. sa o.i. obhajoval tým, že vôbec nevedel o existencii predmetnej Dodávateľsko-odberateľskej zmluvy z 13. decembra 2000, túto mal vidieť až po začatí trestného stíhania.

Krajský súd tomuto obhajobnému tvrdeniu obžalovaného uveril napriek tomu, že viaceré dôkazy ho priamo vylučujú. Odhliadnuc od výpovede svedkyne Mgr. E. H. o tom, že obžalovaný o tejto zmluve bol informovaný, v rámci hodnotenia hodnovernosti obhajoby obžalovaného nemožno prehliadnuť, že podľa výpovedí svedka JUDr. J. O. (právnika, ktorý postúpenie pohľadávky zabezpečoval, o čom nikto doteraz nevzniesol pochybnosti), už začiatkom augusta 2001 ho obžalovaný mal navštíviť s požiadavkou o právnu pomoc pri predaji pohľadávky, týkajúcej sa predmetného obchodného prípadu (zmluvu o právnej pomoci uzavreli 8. augusta 2001).

Súd prvého stupňa sa pri výsluchu obžalovaného nesnažil ani zistiť, prečo sa ihneď po splatnosti ostatnej faktúry vo vzťahu k firme M., s. r. o., rozhodol riešiť vzniknutú situáciu postúpením pohľadávky bez toho, aby sa prinajmenšom pokúsil zabezpečiť zaplatenie ceny dodaného tovaru inými právnymi prostriedkami.

Krajský súd rovnako nechal celkom bez povšimnutia (so zreteľom na ostatné vo veci vykonané dôkazy), že JUDr. O. tvrdil, že sa „oboznámil s prostredím a majetkovými prevodmi, spoločnosť M., s. r. o., nebudila v ňom dôveru a bonitnosť“, preto vyhovel požiadavke obžalovaného a v konečnom dôsledku došlo k odpredaju pohľadávky za 1% dlžnej ceny.

Krajský súd sa navyše vôbec nezaoberal skutočnosťou, že podľa tvrdení svedkov Mgr. E. H. a L. M. obžalovaný I. T. prejavil už skôr záujem ukončiť svoju činnosť v spoločnosti L., s. r. o., pričom ani na valnom zhromaždení, ktoré sa konalo

19. septembra 2001 za prítomnosti obžalovaného (č.l. 149 a nasl. spisu) neinformoval nikoho zo spoločníkov predmetnej firmy o postúpení predmetnej pohľadávky.

Bolo na škodu riadneho objasnenia veci, že krajský súd nevenoval dostatočnú pozornosť následnému „osudu“ obžalovaným postúpenej pohľadávky, keď z obsahu dôkazov, ktoré tvoria súčasť spisu je zrejmé, že firma M., s. r. o., bola bonitnou spoločnosťou a podľa vykonaných dôkazov mala uzavrieť ústnu dohodu s firmou L., s. r. o., že pohľadávku zaplatia s oneskorením v dôsledku prechodných finančných problémov, spojených s investíciami do technologického vybavenia firmy. Na tieto otázky bolo potrebné podrobne vypočuť informovaných zástupcov dotknutých spoločností a v prípade potreby ich konfrontovať aj s obžalovaným I. T..

V súvislosti s odôvodnením napadnutého rozsudku treba dodať, že je celkom nemiestna argumentácia krajského súdu dikciou ustanovenia § 118 ods. 1 Občianskeho zákonníka, z ktorej krajský súd vyvodil záver, že „v danom prípade, pokiaľ išlo o postúpenie pohľadávky tretej osobe obžalovaným,táto pohľadávka nepredstavuje hnutelný a nehnuteľný majetok spoločnosti, ale právo, v ktorom nebol (rozumej obžalovaný) žiadnym spôsobom obmedzený“.

V posudzovanom prípade (z pohľadu jeho podstaty) išlo o obchodnoprávny vzťah, pričom podľa § 6 ods. 1 Obchodného zákonníka obchodným majetkom na účely tohto zákona sa rozumie súhrn majetkových hodnôt (vecí, **pohľadávok** a iných práv a peniazmi oceniteľných iných hodnôt), ktoré patria podnikateľovi a slúžia alebo sú určené na jeho podnikanie. Je preto zrejmé, že aj pohľadávka voči firme M., s. r. o., tvorila majetok spoločnosti L., s. r. o., s ktorým bol obžalovaný oprávnený nakladať iba tak, ako mu to umožňovala Spoločenská zmluva o založení predmetnej obchodnej spoločnosti, vrátane jej dodatkov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky so zreteľom na uvedené na podklade odvolania krajskej prokurátorky v Trenčíne rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 5. decembra 2005, sp. zn. 21 T 1/03 podľa § 258 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por. zrušil a podľa § 259 ods. 1 Tr. por. tomuto krajskému súdu vec vrátil, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 26. februára 2008

JUDr. Juraj M a j c h r á k , v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: